

ДОВГУНЬ К. В.,
ад'юнкт кафедри поліцейського права
(Національна академія
внутрішніх справ)

УДК 342.9

DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2020.6.1.18>

КЛАСИФІКАЦІЯ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ, ЩО ЗДІЙСНЮЮТЬ ЗАХОДИ У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ

Метою статті є аналіз органів публічної адміністрації, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, і їх класифікаційний поділ на групи з виокремлення особливостей кожної групи. У статті виконана класифікація органів публічної адміністрації, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, ураховані теоретичні та практичні аспекти діяльності органів публічної адміністрації активно висвітлювалися в сучасній історіографії. Оскільки органи публічної адміністрації є важливим інститутом адміністративного права, вироблення науково-теоретичних моделей і концепцій класифікації є необхідним кроком для вдосконалення системи органів публічної адміністрації, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. Варто також відзначити, що, попри поширеність в історіографії термінів «публічне адміністрування», «публічна адміністрація» та згадки в нормативно-правових актах, уніфікованого підходу до їх легального визначення так і не сформовано. Зроблено висновок, що діяльність органів публічної адміністрації потрібно сприймати не лише через призму реалізації владно-управлінських функцій, а також через «служіння народу», оскільки вони забезпечують публічно-сервісне обслуговування громадян з метою забезпечення реалізації наданих їм прав і свобод. Особливо це актуально у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, коли на публічну адміністрацію покладається завдання з урегулювання відносин, забезпечення захисту прав вразливих категорій населення, а також надання різних послуг у вказаній сфері. Використовуючи європейський підхід до визначення компетенцій органів публічного адміністрування, класифікувати органи, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству необхідно на три групи: 1) загальної компетенції; 2) спеціальної компетенції; 3) факультативної компетенції. Наголошено, що важливою ознакою системи органів публічної адміністрації у сфері запобігання та протидії домашньому насильству є наявність значної кількості вказаних органів, що відрізняються характером, формами й методами діяльності, а також своїми повноваженнями, тому під час їх класифікації нами будуть використані різні критерії.

Ключові слова: класифікація, органи публічної адміністрації, протидія, запобігання, домашнє насильство.

Dovhun K. V. Classification of public administration bodies that implement measures in the field of prevention and counteraction to domestic violence

The purpose of the article is to analyze the public administration bodies that carry out measures in the field of prevention and counteraction to domestic violence and their classification into groups with the distinctions of each group. The article

provides a feasible classification of public administration bodies that carry out measures in the field of prevention and counteraction to domestic violence, taking into account the theoretical and practical aspects of public administration bodies are actively covered in modern historiography. Because public administration bodies are an important institution of administrative law. Therefore, the development of scientific and theoretical models and concepts of classification is a necessary step to improve the system of public administration bodies that implement measures to prevent and combat domestic violence. It is also worth noting that despite the prevalence in historiography of the terms “public administration”, “public administration” and the mention in regulations of a unified approach to their legal definition has not been formed. It is concluded that the activities of public administration bodies should be perceived not only through the prism of the implementation of government functions, but also through “serving the people”, as they provide public service to citizens to ensure the realization of their rights and freedoms. This is especially relevant in the field of preventing and combating domestic violence, when the public administration is tasked with regulating relations, ensuring the protection of the rights of vulnerable groups, as well as providing various services in this area. Using the European approach to defining the competencies of public administration bodies, it is necessary to classify the bodies implementing measures in the field of prevention and counteraction to domestic violence into three groups: 1) general competence; 2) special competence; 3) optional competence. It is emphasized that an important feature of the system of public administration bodies in the field of preventing and combating domestic violence is the presence of a significant number of these bodies, which differ in nature, forms and methods of activity, as well as their powers, so we will use different criteria.

Key words: *classification, public administration bodies, counteraction, prevention, domestic violence.*

Вступ. Теоретичні та практичні аспекти діяльності органів публічної адміністрації активно висвітлювалися в сучасній історіографії. Оскільки органи публічної адміністрації є важливим інститутом адміністративного права, вироблення науково-теоретичних моделей і концепцій класифікації є необхідним кроком для вдосконалення системи органів публічної адміністрації, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

Якщо використовувати європейську традицію, то під терміном «публічна адміністрація» потрібно розглядати сукупність органів та установ, що здійснюють адміністративні функції; адміністративна діяльність здійснюється цією адміністрацією в інтересах суспільства; під сферу управління потрапляють публічні інтереси [1, с. 22].

Термін «публічна адміністрація» є важливим елементом правових норм у країнах Європейського Союзу. Сам термін за змістом є близьким до категорії «державне управління», однак у сучасній українській історіографії так і не отримав єдиного тлумачення [1, с. 9]. Так, К. Колесникова вказує на те, що термін «публічне адміністрування» пішов із зарубіжної літератури. Спочатку переклад терміна «Public administration» був однозначним – «державне управління», згодом було досліджено, що це поняття має полісемантичний характер і залежно від контексту перекладається ще як «публічне адміністрування» та «публічна адміністрація» й навіть «суспільне управління», «управління на державному та місцевому рівнях», «громадська адміністрація» [2, с. 113]. Це стосується й термінів «public» та «administration». У словнику Мюллера надано п'ять дефініцій «public» як прикметника: суспільний, державний; народний, загальнонародний; публічний, загальнодоступний; комунальний; відкритий, гласний [3], а в професійному онлайнсловнику Мультітран – 15: суспільний, народний, загальнонародний, комунальний, публічний, загальнодоступний, відкритий, державний,

загальний, казенний, суспільного користування, колективний, гласний, несекретний, об'єднаний [4].

Ми погоджуємося з позицією А. Даниленко, яка розглядає публічне адміністрування з широкої позиції й указує, що публічне адміністрування – це вид діяльності, який репрезентує виконання функцій держави, полягає в соціальній спрямованості реалізації публічної влади та передбачає варіативність моделі поведінки чи організаційної структури об'єкта адміністрування, який здійснюється шляхом забезпечення, охорони, захисту певного кола суспільних відносин, що становлять як одиничний, так і публічний інтерес і вимагають від держави підтримки, урегульованості в ході їх динамічного розвитку [5, с. 25].

Варто також відзначити, що, попри поширеність в історіографії термінів «публічне адміністрування», «публічна адміністрація» та згадки в нормативно-правових актах, уніфікованого підходу щодо їх легального визначення так і не сформовано.

Як правило, до органів публічної адміністрації відносять органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, публічно-правові установи та публічно-правові фонди, суб'єкти делегованих повноважень [6, с. 42]. У європейському праві до «публічної адміністрації», крім органів публічної влади, відносять установи, що не входять до складу державних структур організаційно, але виконують делеговані нею функції [7, с. 522].

У дослідженні «Розподіл повноважень публічної адміністрації (доктринальний адміністративно-правовий аналіз)» Т. Карабіна стверджує, що до складу суб'єктів публічної адміністрації варто включати лише ті інституції, для яких виконавчо-розпорядча діяльність є основною та визначальною. На її думку, долучення до органів публічної адміністрації всіх суб'єктів, що за певних обставин можуть функціонально здійснювати повноваження публічної адміністрації, призведе до збігу й однакового змістового наповнення понять «суб'єкт адміністративного права» та «публічна адміністрація». і наводить такі принципи, які необхідно використовувати для розподілу повноважень публічної адміністрації: функціональний, галузевий, програмно-цільовий [1, с. 10, 15].

Крім указанного, на нашу думку, органи публічної адміністрації потрібно сприймати не лише через призму відносин з державного управління, а також через призму «служіння народу», оскільки вони забезпечують публічно-сервісне обслуговування громадян з метою забезпечення реалізації наданих їм прав і свобод. Особливо це актуально у сфері дослідження протидії домашнього насильства, коли на державну систему покладається завдання з урегулювання відносин, забезпечення захисту прав вразливих категорій населення, а також надання різних послуг у вказаній сфері.

Постановка завдання. Метою статті є аналіз органів публічної адміністрації, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, і їх класифікаційний поділ на групи з виокремлення особливостей кожної групи.

Результати дослідження. Для розуміння сутності діяльності й обсягу компетенції органів публічної адміністрації у сфері запобігання та протидії насильства в сім'ї необхідно здійснити їх класифікацію.

У теорії адміністративного права класифікацію використовують для дослідження правових явищ, особливостей діяльності тих чи інших суб'єктів права, вирішення тих чи інших наукових завдань [8, с. 85]. Саме слово «класифікація» має латинське походження (classis – розряд, fasio – роблю), а в сучасному розумінні означає розподіл предметів, явищ і понять по класах, відділах, розрядах залежно від їх загальних ознак [9, с. 200]. В історіографії права існує два основні підходи до визначення цього поняття: а) згідно з першим підходом, класифікацію розглядають як систему супідрядних понять (класів, об'єктів) якої-небудь галузі знань або діяльності людини, використовувану як засіб для встановлення зв'язків між цими поняттями або класами об'єктів; б) згідно з іншим підходом, уважають, що це особливий випадок застосування логічної операції поділу обсягу поняття, що є деякою сукупністю дій (поділ деякого класу на види, поділ цих видів тощо) [9, с. 586; 10, с. 177; 11].

Варто зазначити, що в теорії права існує чимало класифікацій суб'єктів публічної адміністрації. Наприклад, В. Колпаков пропонує декілька підходів. Відповідно до першого,

суб'єкти публічної адміністрації поділяються залежно від характеру компетенції на загальні, галузеві, функціональні або змішані. А за сферою дії їх можна розділити на органи управління економікою, соціально-культурним розвитком, в адміністративно-політичній сфері. За способами ухвалення владних рішень вони поділяються на колегіальні та єдиноначальні (одноособові) тощо [12, с. 55].

На думку російського правознавця Д. Бахраха, органи виконавчої влади можна розділити на основі підстав створення, тобто вони розподіляються на такі, що створюються на підставі конституцій, чинного законодавства або підзаконних актів [13, с. 87].

Класифікації суб'єктів публічної адміністрації, що працюють у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, уже здійснювалася науковцями, які цікавляться досліджуваною темою. В історіографії існує декілька основних підходів до класифікації органів публічної адміністрації, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

Так, О. Коломоєць при класифікації органів публічної адміністрації, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, запропонував як критерій використовувати рівень їхньої компетентності. Згідно із цим, до першого рівня потрапили органи й установи, для яких боротьба із цим негативним соціальним явищем є головною в їхній діяльності. Отже, до цієї групи потрапляють спеціально уповноважені органи виконавчої влади з питань запобігання насильства в сім'ї [14, с. 16]. Наприклад, спеціально уповноважені підрозділи поліції, притулки для постраждалих від насильства, кризові центри, центри медико-соціальної реабілітації жертв насильства в сім'ї.

До другого рівня автор відносить органи публічного адміністрування, діяльність яких не пов'язана прямо із запобіганням і протидією домашньому насильству, але які зобов'язані фіксувати факти насилля [14, с. 14]. Наприклад, працівники медичних та освітніх закладів, фахівці із судово-медичної експертизи, працівники дошкільних закладів, вихователі та вчителі закладів освіти й культури.

До останнього рівня належать громадські об'єднання, які працюють у сфері захисту прав і свобод людини. На нашу думку, така класифікація має певні недоліки. Наприклад, існує багато громадських об'єднань, які працюють саме у сфері протидії насильству та здійснюють заходи з підвищення спроможності органів публічної адміністрації. Також цей поділ не враховує міжнародні організації, які працюють в Україні та проводять активну діяльність у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. Наприклад, ООН жінки в Україні, Рада Європи, ОКП ОБСЄ в Україні, ПРООН в Україні тощо.

Схожу позицію до класифікування органів публічної адміністрації у сфері запобігання та протидії домашньому насильству має дослідниця О. Ковальова, яка пропонує здійснювати поділ указаних органів за характером їхньої діяльності. Відповідно, суб'єкти, які працюють у сфері запобігання та протидії насильству, поділяються на такі, що зобов'язані здійснювати діяльність щодо подолання цього негативного соціального явища (наприклад, Міністерство соціальної політики України, спеціальні підрозділи Національної поліції, притулки для постраждалих тощо), і такі, що прямо не зобов'язанні (наприклад, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи й організації незалежно від форм власності, об'єднання громадян, а також окремі громадяни) [15, с. 14].

О. Говор пропонує розділяти органи публічної адміністрації в протидії цьому негативному явищу за напрямками діяльності. Досліджуючи діяльність правоохоронних органів, він виокремлює їхню діяльність у таких напрямах: у притягненні винних до відповідальності й наданні допомоги жертвам насильницького злочину, виправленні кривдника шляхом формування в останнього гуманістичних цінностей і ненасильницької моделі поведінки в сім'ї [16, с. 12]. Тобто дослідник визначає репресивний і реабілітаційний складники в діяльності органів публічного адміністрування.

У монографії «Адміністративно-правове регулювання протидії насильству в сім'ї» Г. Горбова та В. Галуцько пропонує класифікувати органи публічної адміністрації за рівнем та обсягом компетенції на органи загальної компетенції; галузевої; функціональної

та інші суб'єкти, які, відповідно до законодавства, можуть брати участь у протидії насильству в сім'ї [17, с. 38]. На нашу думку, у сучасній історіографії ця класифікація є однією з найбільш вдалих.

Варто зазначити, що при класифікації органів публічної адміністрації адміністративісти часто не враховують громадські ініціативи, міжнародні та міжурядові організації, оскільки найчастіше під органами публічної адміністрації розуміють насамперед органи державної влади або самоврядування. Однак разом із тим громадські ініціативи та міжнародні організації відіграють важливу роль у протидії та запобіганні домашньому насильству. Тому в цьому випадку вважаємо доцільним застосовувати європейський підхід, який дає змогу враховувати громадські об'єднання як частину сфери публічної адміністрації.

Ураховуючи, що насильство в сім'ї відноситься до суспільно-небезпечного явища, яке посягає на основоположні права і свободи людини, класифікувати органи публічної адміністрації можна через призму формування та реалізації державної політики у сфері захисту вказаних прав. Згідно з указаним критерієм, до першої групи ми можемо віднести органи, що видають підзаконні нормативно-правові акти, які впливають на визначення прав та обов'язків. До наступної групи потрапляють суб'єкти публічної адміністрації, які забезпечують виконання нормативно-правових актів, що безпосередньо визначають адміністративно-правове становище фізичних і юридичних осіб. Наступною групою є органи, які сприяють у реалізації прав і законних інтересів. До останньої відносять ті, які здійснюють охорону прав [18, с. 63].

Відповідно до цієї класифікації, до першої групи відносяться Кабмін та інші центральні органи виконавчої влади. До другої групи належать органи публічної адміністрації, що здійснюють функції, які прямо стосуються запобігання та протидії домашньому насильству. Наприклад, Міністерство соціальної політики України, органи опіки і піклування, притулки для постраждалих, центри медико-соціальної реабілітації жертв насильства в сім'ї. До третьої відносяться неурядові організації та міжнародні інституції. До останньої категорії ми відносимо уповноважені органи Національної поліції, органи прокуратури та суду, які безпосередньо здійснюють захист прав фізичних і юридичних осіб.

Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» пропонує легальну класифікацію суб'єктів, які працюють у сфері протидії та запобігання домашньому насильству, на такі групи: 1) спеціально уповноважені органи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству; 2) інші органи та установи, які виконують функції зі здійснення заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству; 3) загальні та спеціалізовані служби підтримки постраждалих осіб; 4) громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах [19].

Якщо взяти за основу законодавчу класифікацію, то стосовно органів публічної адміністрації функції держави виконують усі групи, крім останньої – четвертої. На нашу думку, необхідно четверту групу реформувати й замінити на неурядові організації та міжнародні інституції, підсиливши тим самим їхню роль у запобіганні та протидії домашньому насильству.

Кожна із зазначених класифікацій дає змогу висвітлити ті чи інші особливості діяльності суб'єктів публічної адміністрації у сфері протидії та запобігання домашньому насильству. На нашу думку, недоліком законодавчої класифікації є адміністративно-правова неоднорідність вказаних груп. Отже, це ускладнює подальше вдосконалення міжвідомчої взаємодії щодо запобігання та протидії домашньому насильству.

Отже, як нами вже зазначалося, важливою ознакою системи органів публічної адміністрації у сфері запобігання та протидії домашньому насильству є наявність значної кількості вказаних органів, що відрізняються характером, формами й методами діяльності, а також своїми повноваженнями, тому при їх класифікації нами будуть використані різні критерії. Це дасть змогу покращити їх науковий аналіз і запропонувати висновки й рекомендації щодо вдосконалення їхньої діяльності.

Досліджуючи досвід країн Європейського Союзу, які пройшли шлях розвитку і становлення системи публічного управління, можемо сказати, що основним ознаками сучасних

суб'єктів публічної адміністрації є децентралізація, аутсорсинг і сервісне адміністрування [20, с. 108]. Важливо відзначити, що в процесі діяльності органів публічної адміністрації ЄС у фокусі перебувають вразливі категорії населення, які страждають або можуть постраждати від домашнього насильства. У цьому випадку основним завданням суб'єктів публічної адміністрації є не здійснення контролю чи управління суспільством, а саме захист основних прав і свобод громадян.

Використовуючи цей підхід, пропонуємо класифікувати суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, за такі три групи: загальної компетенції, спеціальної, а також факультативної компетенції.

До першої групи необхідно віднести органи публічної адміністрації, для яких захист прав людини в будь-якій сфері або контроль за їх дотриманням є однією з головних функцій: Мінсоцполітики; Національна поліція; місцеві органи виконавчої влади та місцевого самоврядування, суди, органи прокуратури, ГО «Ла-страда».

Так, наприклад, у Постанові Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Міністерство соціальної політики України» від 17.06.2015 № 423 зазначено, що вказане міністерство «забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері соціального захисту, волонтерської діяльності, з питань сім'ї та дітей, ... захисту прав дітей, запобігання насильству в сім'ї» [21]; у Постанові Кабміну «Про затвердження Положення про Національну поліцію» від 28.10.2015 № 877 встановлено, що «Національна поліція є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ і який реалізує державну політику у сферах забезпечення охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку» [22]; у місії ГО «Ла-страда» зазначено, що завдання організації полягає в «забезпеченні гендерної рівності, миробудуванні, запобіганні гендерно зумовленому насильству, зокрема домашньому насильству» [23]. Також протидія досліджуваному явищу виокремлена як один із основних напрямів діяльності організації. Варто зазначити, що подібні принципи містяться в місіях або напрямках діяльності інших громадських організацій, які працюють у досліджуваній сфері.

Місцеві органи виконавчої влади та місцевого самоврядування ми також відносимо до першої категорії згідно зі ст. 8 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» від 07.12.2017 № 2229-VIII. Так, наприклад, у законі до їхніх повноважень відноситься «забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому насильству на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці» та «забезпечення надання соціальних послуг на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці» [19]. Отже, забезпечення захисту прав людини належить до основних завдань органів виконавчої влади та місцевого самоврядування в досліджуваній сфері. Що стосується судів та органів прокуратури, то, згідно із законодавством, вони виконують функції з метою захисту прав і свобод у межах своєї загальної компетенції.

До другої групи суб'єктів публічної адміністрації ми відносимо спеціалізовані органи та установи, які надають послуги постраждалим від домашнього насильства: центри соціально-психологічної допомоги, територіальні центри соціального обслуговування, притулки, мобільні бригади соціально-психологічної допомоги, заклади соціальної підтримки сімей, дітей та молоді, центри медико-соціальної реабілітації жертв насильства в сім'ї, притулки, утворені неурядовими організаціями, тощо.

Так, наприклад, у Типовому положенні про мобільну бригаду соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі, встановлюється, що відповідні підрозділи створюються з метою надання соціально-психологічної допомоги постраждалим особам [24]. Відповідна мета також встановлюється в типових положеннях, які стосуються центрів соціально-психологічної допомоги, притулків, закладів соціальної підтримки сімей, дітей і молоді, центрів медико-соціальної реабілітації жертв насильства в сім'ї тощо, хоча в Типовому положенні про територіальні центри соціального обслуговування не згадується надання послуг жертвам

насильства, що не відповідає їх практичній діяльності. Крім того, згідно із Законом України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» від 07.12.2017 № 2229-VIII, вони належать до служб підтримки постраждалих осіб.

До третьої групи належать суб'єкти публічної адміністрації, що можуть фіксувати прояви насильства в сім'ї та повідомляти про це уповноважені органи: медичні заклади та установи, органи управління освітою, навчальні заклади, установи та організації системи освіти.

Третя група суб'єктів публічної адміністрації не наділена повноваженнями щодо прямої протидії та запобіганню домашньому насильству. Однак, відповідно до законодавства, на них покладено обов'язок інформування уповноважених органів, якщо вони стикаються з проявами домашнього насильства. Так, згідно з Наказом «Про затвердження Порядку проведення та документування результатів медичного обстеження постраждалих осіб від домашнього насильства або осіб, які ймовірно постраждали від домашнього насильства, та надання їм медичної допомоги» від 01.02.2019 № 278, медичні установи зобов'язані інформувати уповноважені підрозділи органів Національної поліції України в разі виявлення випадків домашнього насильства, а в разі виявлення ушкоджень у дитини також службу у справах дітей. Звернення постраждалих осіб фіксуються в журналі реєстрації фактів виявлення про вчинення домашнього насильства та насильства за ознакою статі [25].

Для закладів освіти розроблені методичні рекомендації щодо запобігання та протидії насильству, які для виявлення цього негативного соціального явища містять перелік ознак домашнього насильства. Відповідно до рекомендацій, заклади й установи освіти повинні повідомляти не пізніше однієї доби службу у справах дітей та уповноважені підрозділи органів Національної поліції України в разі виявлення випадків домашнього насильства [26]. Варто зазначити, що, на нашу думку, відповідні норми потрібно перенести в Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII.

Крім того, суб'єкти публічної адміністрації цієї групи інформують постраждалих про права та соціальні послуги, якими вони можуть скористатися.

Висновки. Отже, діяльність органів публічної адміністрації потрібно сприймати не лише через призму реалізації владно-управлінських функцій, а також через «служіння народу», оскільки вони забезпечують публічно-сервісне обслуговування громадян з метою забезпечення реалізації наданих їм прав і свобод. Особливо це актуально у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, коли на публічну адміністрацію покладається завдання з урегулювання відносин, забезпечення захисту прав вразливих категорій населення, а також надання різних послуг у вказаній сфері. Використовуючи європейський підхід до визначення компетенцій органів публічного адміністрування, класифікувати органи, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, необхідно на три групи: 1) загальної компетенції; 2) спеціальної компетенції; 3) факультативної компетенції.

Список використаних джерел:

1. Карабін Т.О. Розподіл повноважень публічної адміністрації (доктринальний адміністративно-правовий аналіз) : автореф. дис. ... докт. юрид. наук. Запоріжжя, 2017. 34 с.
2. Колесникова К.О. Публічне адміністрування в Україні: огляд літературних джерел. *Теорія та практика державного управління*. 2013. Вип. 3. С. 112-119.
3. Англо-русский словарь Мюллера. URL: http://slovarus.info/eng_m.php.
4. Онлайн-словник Мультитран. URL: <http://www.multitran.ru/c/M.exe?l1=2&l2=1&s=public>.
5. Даниленко А.О. Доктринальні підходи до визначення поняття публічного адміністрування. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2019. № 4. С. 25–27.
6. Джафарова О. Дослідження органів публічної адміністрації в системі суб'єктів дозвільної діяльності в Україні. *Форум права*. 2018. № 1. С. 42–49.
7. Кравцова Т., Солонар А. Поняття та принципи діяльності публічної адміністрації. *Форум права*. 2010. № 4. С. 522–525.

8. Бабаев В.К. Теория государства и права в схемах и определениях : учебное пособие. Москва : Юрист, 2001. 256 с.
9. Философский словарь / под редакцией И.Т. Фролова. Москва : Политиздат, 1991. 559 с.
10. Платон. Гиппий больший : собр. соч. : в 4 т. Москва : Мысль, 1994. Т. 1. 486 с.
11. Циганок С.В. Функції адміністративно-правової діяльності прокуратури України: поняття та класифікація. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2019. Випуск 2. Том 2. URL: http://nvppp.in.ua/vip/2019/2/tom_2/40.pdf.
12. Курс адміністративного права України : підручник / за ред. В.В. Коваленка. Київ : Юрінком Інтер, 2012. 808 с.
13. Бахрах Д.Н. Административное право : учебник для вузов. Москва : ВЕК, 1999. 368 с.
14. Коломоець О.Д. Адміністративно-правове регулювання відповідальності за вчинення насильства у сім'ї, невиконання захисного припису або непроходження корекційної програми : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Запоріжжя, 2010. 22 с.
15. Ковальова О.В. Діяльність служби дільничних інспекторів міліції щодо попередження насильства в сім'ї : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Харків, 2008. 21 с.
16. Говор Ю.О. Запобігання органами внутрішніх справ насильницьким злочинам щодо жінок у сім'ї : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Львів, 2011. 21 с.
17. Горбова Г.О., Галунько В.В. Адміністративно-правове регулювання протидії насильству в сім'ї. Київ : Інститут публічного права, 2016. 226 с.
18. Плахотнюк Н., Мельниченко В., Дубенко С. Право в публічному управлінні : навчальний посібник. Київ : ПАДУ, 2018. 240 с.
19. Про запобігання та протидію домашньому насильству : Закон України від 07.12.2017 № 2229-VIII / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19>.
20. Кухарева. Г. Впровадження світової теорії та практики при реформуванні публічного управління України. *Інвестиції: практика та досвід*, 2018. № 10. С. 106–111.
21. Про затвердження Положення про Міністерство соціальної політики України : Постанова Кабінету Міністрів України від 17.06.2015 № 423 / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/423-2015-%D0%BF#Text>.
22. Про затвердження Положення про Національну поліцію : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 № 877. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-2015-%D0%BF#Text>.
23. МІСІЯ. Ла Страда – Україна, 2020. URL: <https://la-strada.org.ua/pro-organizacziyu>.
24. Про затвердження Типового положення про мобільну бригаду соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі : Постанова Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 № 654 / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/654-2018-%D0%BF#Text>.
25. Про затвердження Порядку проведення та документування результатів медичного обстеження постраждалих осіб від домашнього насильства або осіб, які ймовірно постраждали від домашнього насильства, та надання їм медичної допомоги : Наказ МОЗ України від 01.02.2019 № 278 / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0262-19#Text>.
26. Методичні рекомендації щодо запобігання та протидії насильству : Лист МОН України від 18.05.2018 № 1/11-5480 / Інститут модернізації змісту освіти. URL: <https://drive.google.com/file/d/1GU-yUiXyeQr3z6X0MWd7mf2AFVaeGFF5/view?usp=sharing>.

